

Concurrentie tussen bijen

In november 1997 is een aantal deskundigen op het gebied van de bijenteelt en de bestuiving op de Ambrosiushoeve bijeen geweest om te komen tot internationale aanbevelingen inzake concurrentie tussen honingbijen en andere bijensoorten. Aan de bijeenkomst deden deskundigen mee uit Engeland, Duitsland, Italië, Polen en Nederland. Namens Nederland waren hierbij aanwezig Madeleine Beekman, Manja Kwak, Christ Smeekens. Aad de Ruijter, directeur van de Ambrosiushoeve was de initiatiefnemer en voorzitter van deze bijeenkomst. Deze bijeenkomst werd mogelijk gemaakt door de financiële steun van de FAO Rome.

In Bee World, het internationale tijdschrift voor de bijenhouderij van het IBRA is in vol.79 No.4 1998 het eindrapport van deze werkgroep gepubliceerd. Hieronder een aantal hoofdzaken uit dit rapport: Concurrentie om voedsel is een natuurlijk proces dat kan leiden tot:

- Een naast elkaar leven van de elkaar concurrerende soorten in lagere dichtheden bij een stabiel of instabiel evenwicht. of:
- Plaatselijke verdringing van een van de soorten in het gebied waarin concurrentie plaats vindt.

En uiteindelijk tot:

- Uitsterven van soorten, wat verlies aan biodiversiteit betekent.

Dit laatste wordt algemeen als ongewenst beschouwd. De huidige onderzoeksgegevens over concurrentie tussen honingbijen en andere bijen zijn niet voldoende om algemene conclusies te trekken. Er wordt een aantal aanbevelingen gedaan voor verder onderzoek.

Verder wordt aanbevolen om bijenvolken goed te verdelen om verzekerd te zijn van een goede bestuiving in de landbouw, stedelijke gebieden en natuurgebieden. Om verzekerd te zijn van een goede bestuiving wordt een minimum van één bijenvolk per 100 ha aanbevolen. Voor massaal bloeiende gewassen worden tot maximaal vier bijenvolken per ha aanbevolen.

De conclusies van deze internationale werkgroep komen grotendeels overeen met het IKC rapport dat in januari 1998 is verschenen. (Verkrijgbaar bij het IKC, Postbus 482, 6710 BL Ede.)

Extraflorale nectarklieren

Planten scheiden nectar af via de nectarklieren die zich meestal in de bloemen bevinden. Bij sommige planten komen nectarklieren ook op andere delen van de

planten voor. Een aantal bekende voorbeelden zijn de Prunusachtigen die nectarklieren hebben aan de onderkant van het blad of op de bladstelen. Korenbloem en pioenroos bezitten nectarklieren op de bloemknoppen. Tuinbonen bezitten nectarklieren in de vorm van zwarte vlekjes op de onderkant van de steunblaadjes aan de stengel.

In de literatuur is te vinden dat de extraflorale nectarklieren door de planten gebruikt worden om overtollige hoeveelheden suiker af te scheiden. Bij goede groeiomstandigheden kan soms een teveel aan suikers in de plant ontstaan die moet worden afgescheiden. Uit recent onderzoek in Zwitserland is gebleken dat planten de extraflorale nectarklieren vooral gebruiken om natuurlijke vijanden van parasieten te lokken. Door extraflorale nectar te produceren worden de natuurlijke vijanden van insecten die de plant aantasten, gelokt. Uit onderzoek is gebleken dat planten meer extraflorale nectar produceren indien deze aangetast worden. Het suikerpercentage van de extra florale nectar blijft wel gelijk.

Amerikaans vuilbroed in Duitsland

Hierbij een overzicht van het aantal uitbraken van Amerikaans vuilbroed in het eerste halfjaar van 1998 in de Bondsrepubliek Duitsland.

Januari	1
Februari	niet bekend
Maart	5
April	36
Mei	46
Juni	55
Juli	72

Uit dit overzicht blijkt dat Amerikaans vuilbroed in Duitsland regelmatig voorkomt. De import van bijen en/of bijenwoningen kan dan ook alleen getolereerd worden met een gezondheidsverklaring van een bevoegde instantie.

Ambrosiushoeve op Internet

Ambrosiushoeve heeft een eigen homepage op Internet. De Ambrosiushoeve is op Internet te vinden onder <http://home.wxs.nl/~ambros/home.html> Op de homepage van de Ambrosiushoeve is o.a. informatie te vinden over het onderzoek, de publikaties en de medewerkers van de Ambrosiushoeve.

De Ambrosiushoeve is ook per E-mail te bereiken onder: Ambrosiushoeve@wxs.nl